

Όποιος

όποιος, όποια, όποιο, γεν. εν. **όποιου** κ. **οποιανού, όποιας** κ. **οποιανής**, γεν. πλ. **όποιων** κ. **οποιανών**, αναφ. αντων. [κ.μ.σν. όποιος, από ένωση του άρθρου ό + ποίος], όποιος· εκείνος που, ο οιοσδήποτε: «όποιος θέλει, μπορεί να περάσει, γιατί η είσοδος είναι ελεύθερη». (Ακολουθούν 106 φρ.)·

- γελάει καλύτερα όποιος γελάει τελευταίος, βλ. λ. [γελώ](#)·

- δεν είμαι όποιος κι όποιος! ή δεν είμαστε όποιοι κι όποιοι! μη νομίζεις πως δεν έχω αξία, πως είμαι κάποιος τυχαίος: «σου απαγορεύω να μου φέρεσαι μ' αυτόν τον τρόπο, γιατί δεν είμαι όποιος κι όποιος!». Ο πλ. και όταν το άτομο μιλάει μόνο για τον εαυτό του. Συνών. *δεν είμαι άντε κι άντε!* ή *δεν είμαστε άντε κι άντε!* / *δεν είμαι ό,τι κι ό,τι!* ή *δεν είμαστε ό,τι κι ό,τι(!)*·

- ... και χαρά σ' όποιον..., βλ. λ. [χαρά](#)·

- κι όποιον πάρει η μπάλα, βλ. λ. [μπάλα](#)·

- κι όποιον πάρει η μπόρα, βλ. λ. [μπόρα](#)·

- κι όποιον πάρει ο χάρος, βλ. λ. [χάρος](#)·

- κι όποιον πάρει το ποτάμι, βλ. λ. [ποτάμι](#)·

- όποια η μορφή, τέτοια κι η ψυχή, βλ. λ. [μορφή](#)·

- όποια πόρτα κι αν χτυπήσει, βλ. λ. πόρτα·

- οποιανού τ' αρέσει, βλ. φρ. σ' όποιον αρέσει·

- όποια πέτρα κι αν γυρίσεις, θα τον βρεις από κάτω ή όποια πέτρα κι αν σηκώσεις, θα τον βρεις από κάτω, βλ. λ. [πέτρα](#)·

- όποιοι αγαπώνται, συχνά απαντιόνται, βλ. λ. [αγαπιέμαι](#)·

- όποιον αγαπά ο Θεός παιδεύει, βλ. λ. [Θεός](#)·

- όποιον δεν τον αγαπούν και τα χνότα του βρομούν, βλ. λ. χνότο·

- όποιος αγαπά, παιδεύει, βλ. λ. [αγαπώ](#)·

- όποιος αγαπά το μέλι, δε φοβάται τα μελίσσια, βλ. λ. [μέλι](#)·

- όποιος αγαπά το τριαντάφυλλο, αγαπά και το αγκάθι του, βλ. λ. [τριαντάφυλλο](#)·

- όποιος αέρας κι αν φυσάει, ο μύλος πάντα αλέθει, βλ. λ. [μύλος](#)·

- όποιος ανακατώνεται με τα πίτουρα, τον τρώνε οι κόττες ή όποιος μπερδεύεται με τα πίτουρα, τον τρώνε οι κόττες, βλ. λ. [πίτουρο](#)·

- όποιος ανακατώνεται με τα σκατά, τον τρώνε τα γουρούνια, βλ. λ. [σκατά](#)·

- όποιος ανακατώνεται με τα χώματα, θα μπουν στα μάτια του, βλ. λ. [χώμα](#)·

- όποιος ανοίγει το λάκκο τ' αλλουνού, πέφτει ο ίδιος μέσα, βλ. λ. [λάκκος](#)·

- όποιος αφήνει το έργο του κι άλλες δουλειές γυρεύει, ο διάβολος του κώλου του φασούλια μαγειρεύει, βλ. λ. [δουλειά](#).
- όποιος βαριέται να ζυμώσει, πέντε (δέκα) μέρες κοσκινίζει, βλ. λ. [μέρα](#).
- όποιος βαστάει τη γλώσσα του, σώζει την κεφαλή του, βλ. λ. [γλώσσα](#).
- όποιος βιάζεται, σκοντάφτει, όποιος ενεργεί βεβιασμένα, πέφτει σε λάθη και αποτυχαίνει: «πρέπει να μελετάς καλά την κάθε κίνηση στη δουλειά που αναλαμβάνεις, γιατί, όποιος βιάζεται, σκοντάφτει». Συνών. βιαστικό ζευγάρωμα, τρελό παιδί θα βγάλει / η σκύλα από τη βιάση της στραβά κουτάβια κάνει / όσο βιάζεται η γριά, τόσο κόβεται η κλωστή.
- όποιος βρίσκει και γαμεί, τύφλα έχει να παντρευτεί, βλ. λ. [τύφλα](#).
- όποιος γάιδαρος κι αυτός σαμάρι, βλ. λ. [σαμάρι](#).
- όποιος γίνεται αρνί, τον τρώει ο λύκος, βλ. λ. [αρνί](#).
- όποιος γυρεύει τα πολλά, χάνει και τα λίγα, βλ. φρ. όποιος θέλει τα πολλά, χάνει και τα λίγα.
- όποιος δε βλέπει πού πατεί, στις λάσπες θε να πέσει, βλ. λ. [λάσπη](#).
- όποιος δε θέλει να ζυμώσει, πέντε (δέκα) μέρες κοσκινίζει, βλ. λ. [μέρα](#).
- όποιος δε θέλει να παντρευτεί, λέει ότι η νύφη είναι του δρόμου, βλ. λ. [νύφη](#).
- όποιος δεν ακούει τους γέροντες, πάει δέροντας, βλ. λ. [γέρος](#).
- όποιος δεν έχει μυαλό, έχει πόδια (ποδάρια), βλ. λ. [μυαλό](#).
- όποιος δίνει σε φτωχό, δανείζει στο Θεό, βλ. λ. [Θεός](#).
- όποιος διψάει, πηγάδια βλέπει, βλ. λ. [πηγάδι](#).
- όποιος διψάει, πίνει με σιωπή, βλ. λ. [σιωπή](#).
- όποιος δουλεύει βασιλιά, πρέπει το νου του να 'χει, βλ. λ. [βασιλιάς](#).
- όποιος δουλεύει σαν δούλος, κοιμάται σαν αφέντης, βλ. λ. [αφέντης](#).
- όποιος είναι τσιγκούνης στην τσέπη του, είναι παντού, βλ. λ. [τσέπη](#).
- όποιος επιμένει, κερδισμένος πάντα βγαίνει, βλ. λ. [κερδισμένος](#).
- όποιος έχει λεφτά, φυσάει και τη φλογέρα, βλ. λ. [λεφτά](#).
- όποιος έχει μάτια, βλέπει, βλ. λ. [μάτι](#).
- όποιος έχει μαχαίρι, τρώει πεπόνι, βλ. λ. [μαχαίρι](#).
- όποιος έχει νουνό, τρώει κουλούρι, βλ. λ. [νουνός](#).
- όποιος έχει πολύ βούτυρο, αλείφει και τον κώλο του, βλ. λ. [βούτυρο](#).
- όποιος έχει πολύ βούτυρο, βάζει και στα λάχανα, βλ. λ. [βούτυρο](#).

- όποιος έχει πολύ πιπέρι, βάζει και στα λάχανα, βλ. λ. [πιπέρι](#).
- όποιος έχει πολύ πιπέρι, βάζει και τον κώλο του, βλ. λ. [πιπέρι](#).
- όποιος έχει τα γένια, έχει και τα χτένια, βλ. λ. [γένια](#).
- όποιος έχει τα μπακίρια, βλέπει απ' τα παραθύρια ή όποιος έχει τα μπακίρια, κάθεται στα παραθύρια, βλ. λ. [μπακίρι](#).
- όποιος έχει τη μύγα, μυγιάζεται, βλ. λ. [μύγα](#).
- όποιος έχει φίλο εκλεκτό, έχει μεγάλο θησαυρό, βλ. λ. [φίλος](#).
- όποιος έχει ψώρα και παιδί, στη γειτονιά να μην κατεβεί, βλ. λ. [γειτονιά](#).
- όποιος ζητάει τα πολλά, χάνει και τα λίγα, βλ. φρ. όποιος θέλει τα πολλά, χάνει και τα λίγα.
- όποιος θέλει τα πολλά, χάνει και τα λίγα, όποιος επιχειρεί πάνω από τις δυνάμεις του ή τις δυνατότητές του να αποκτήσει υπερβολικά κέρδη, στο τέλος χάνει και αυτά τα λίγα τα οποία ήταν σίγουρα.
- όποιος καίγεται στο γάλα, φυσάει και το γιαούρτι ή όποιος καίγεται στο κουρκούτι, φυσάει και το γιαούρτι ή όποιος καίγεται στο χυλό, φυσάει και το γιαούρτι, βλ. λ. [γιαούρτι](#).
- όποιος κατουράει στη θάλασσα, το βρίσκει στο αλάτι, βλ. λ. [αλάτι](#).
- όποιος κερδίζει στα χαρτιά, χάνει στην αγάπη, βλ. λ. [χαρτί](#).
- όποιος κερδίζει στη στεριά και θάλασσα γυρεύει, ο διάβολος του κώλου του κουκιά του μαγειρεύει, βλ. λ. [θάλασσα](#).
- όποιος κι όποιος ή όποιος όποιος, που είναι τυχαίος, ασήμαντος: «είναι άνθρωπος που δε βοηθάει όποιο κι όποιο».
- όποιος κλοτσάει τ' αγκάθια, πονάνε τα πόδια του, βλ. λ. [πόδι](#).
- όποιος κοιμάται με τους σκύλους, σηκώνεται με ψύλλους, βλ. λ. [σκύλος](#).
- όποιος κοιτάζει τη δουλειά του, καλοζεί τη φαμελιά του, βλ. λ. [δουλειά](#).
- όποιος κρυφουπαντρέυεται, φανερά πομπεύεται, βλ. λ. [πομπεύομαι](#).
- όποιος κυβερνά το σπίτι του, κυβερνά και τη ζωή του, βλ. λ. [σπίτι](#).
- όποιος κυνηγάει δυο λαγούς, κανέναν δε βαρά, βλ. λ. [λαγός](#).
- όποιος κυνηγάει πολλούς λαγούς, δεν πιάνει κανέναν, βλ. λ. [λαγός](#).
- όποιος λέει την αλήθεια, έχει το Θεό βοήθεια, βλ. λ. [αλήθεια](#).
- όποιος μαγειρεύει, ξέρει τι τρώει, αυτός που παρακολουθεί αυτοπροσώπως τις εργασίες του, τις υποθέσεις του είναι πάντοτε καλά ενημερωμένος και δεν μπορεί κανείς να τον εξαπατήσει: «εσύ ο ίδιος πρέπει να παρακολουθείς αν προχωράει καλά η δουλειά σου, γιατί μόνο όποιος μαγειρεύει, ξέρει τι τρώει».
- όποιος μικρομάθαινε δε γεροντοάφηνε, βλ. φρ. όποιος μικρομάθει δε μεγαλαφήνει.

- όποιος μικρομάθει, δε μεγαλαφήνει, το άτομο που αποκτάει από μικρό κάποιες συνήθειες, καλές ή κακές, δεν μπορεί να τις αφήσει, όταν μεγαλώσει, οι συνήθειες που αποκτάει κάποιος σε μικρή ηλικία, τον ακολουθούν σε όλη του τη ζωή: «από μικρό παιδί είχε μάθει να διαβάζει και σήμερα έχει μια τεράστια βιβλιοθήκη, γιατί, όποιος μικρομάθει, δε μεγαλαφήνει || στα νιάτα του είχε μπλέξει με τη χαρτοπαιξία κι ακόμη και σήμερα που έγινε χούφταλο δεν ξεκολλάει απ' την πράσινη τσόχα, γιατί, όποιος μικρομάθει, δε μεγαλαφήνει»·

- όποιος μιλήσει και λαλήσει, γαϊδάρου κώλο θα φιλήσει, βλ. λ. [γάιδαρος](#)·

- όποιος μπερδεύεται με τα πίτουρα, τον τρώνε οι κότες, βλ. λ. [πίτουρο](#)·

- όποιος ξυπνάει πρωί, βρίσκει το φλουρί, βλ. λ. [φλουρί](#)·

- όποιος πάει πρωύτερα στο μύλο, εκείνος αλέθει, βλ. λ. [μύλος](#)·

- όποιος πάει στο βάλτο να κυνηγήσει, θα γελαστεί, βλ. λ. [βάλτος](#)·

- όποιος παίζει με τα σπέρτα, καίγεται, βλ. λ. [σπίρτο](#)·

- όποιος παίζει με τη φωτιά, καίγεται, βλ. λ. [φωτιά](#)·

- όποιος παίζει με το γάιδαρο, κλοτσιές θα φάει, βλ. λ. [γάιδαρος](#)·

- όποιος παντρεύεται στα γηρατειά, ρίχνει γρήγορα τ' αφτιά, βλ. λ. [γηρατεία](#)·

- όποιος πει κακό για μας, να του βγει το μάτι σαν λουκουμάς, βλ. λ. [μάτι](#)·

- όποιος πεινάει, καρβέλια ονειρεύεται, βλ. λ. [καρβέλι](#)·

- όποιος πηδάει πολλά παλούκια, μπαίνει κι ένα στον κώλο του, βλ. λ. [παλούκι](#)·

- όποιος πιάνει το μέλι, γλείφει τα δάχτυλά του, βλ. λ. [μέλι](#)·

- όποιος πολύ απλώνεται, γρήγορα μαζεύεται, όποιος επιχειρεί εμπορικά ανοίγματα που είναι πέρα από τις δυνάμεις του ή τις δυνατότητές του, τότε γρήγορα αναγκάζεται να αντιμετωπίσει δύσκολες καταστάσεις, γρήγορα αποτυχαίνει: «να προχωράς στις δουλειές σου μεθοδικά και με σύνεση, γιατί όποιος πολύ απλώνεται, γρήγορα μαζεύεται». Συνών. όποιος ψηλά κοιτά, γρήγορα χαμηλώνει·

- όποιος πολύ διαλέγει, τ' αποδιαλεγούδια παίρνει, βλ. λ. [αποδιαλεγούδι](#)·

- όποιος πονάει, γαϊδουρινά φωνάζει, βλ. λ. [γαϊδουρινά](#)·

- όποιος πουλάει το σπίτι του, γελούν τα κεραμίδια, βλ. λ. [σπίτι](#)·

- όποιος πρόλαβε, τον Κύριο είδε, βλ. λ. [κύριος](#)·

- όποιος σε κλάσει, χέσε τον, μη βγει καλύτερός σου, βλ. λ. [χέζω](#)·

- όποιος σκάβει το λάκκο τ' αλλουνού, πέφτει ο ίδιος μέσα, βλ. λ. [λάκκος](#)·

- όποιος σκορπάει τον καιρό, δεν τον ξαναμαζεύει, βλ. λ. [καιρός](#)·

- όποιος σπέρνει ανέμους, θερίζει θύελλες ή όποιος σπέρνει ανέμους, θερίζει τρικυμίες, βλ. λ. [άνεμος](#)·

- όποιος τη νύχτα περπατά, κάτουρα και σκατά πατά ή όποιος τη νύχτα περπατεί, κάτουρα και σκατά πατεί, βλ. λ. [νύχτα](#)·

- όποιος τον Αύγουστο γαμεί, κακό χειμώνα βγάζει, βλ. λ. [χειμώνας](#).
- όποιος τρέφεται μ' ελπίδες, πεθαίνει της πείνας, βλ. λ. [ελπίδα](#).
- όποιος τρέχει μόνος του, τερματίζει πρώτος, βλ. λ. [τερματίζω](#).
- όποιος φοβάται την κυψέλη, δεν πρέπει να τρώει μέλι, βλ. λ. [μέλι](#).
- όποιος φυλάει τα ρούχα του, έχει τα μισά, βλ. λ. [ρούχο](#).
- όποιος χάνει στα χαρτιά, κερδίζει στην αγάπη, βλ. λ. [χαρτί](#).
- όποιος ψηλά κοιτά, γρήγορα χαμηλώνει, βλ. λ. [ψηλός](#).
- σ' όποιον αρέσει, έκφραση αδιαφορίας για τη γνώμη ή τη διάθεση των άλλων σχετικά με κάποια ενέργειά μας ή για τα αποτελέσματά της: «εγώ θα χειριστώ μ' αυτόν τον τρόπο την υπόθεση και σ' όποιον αρέσει».
- σ' όποιον αρέσουμε, έκφραση αδιαφορίας για τη γνώμη των άλλων όσον αφορά το πρόσωπό μας: «αυτός είναι ο χαρακτήρας μου και σ' όποιον αρέσουμε». (Λαϊκό τραγούδι: **σ' όποιον αρέσουμε** και για τους άλλους δε θα μπορέσουμε). Ο πλ. και όταν το άτομο μιλάει μόνο για τον εαυτό του.

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας